

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽBE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

STEV. (NO.) 1.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 1. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY 1, 1942

LETNIK (VOL.) LI.

Od Filipinov odvisi odločitev? - Pakt z Rusijo dosežen

S padcem Filipinov bi bila odrezana pomoč Singaporu

Glavna japonska ofenziva velja Filipinom, dasi ti niso njih glavni cilj. — Otočje tvori ključ do Orienta. — Odpor ameriške in filipinske armade učinkovit.

London, Anglija. — Filipinsko otočje sicer ni za Japonce glavni cilj njih sedanje vojne kampanje, vendar so točasno proti njemu vrgli svoje glavne sile ter je njih ofenziva tamkaj bolj intenzivna kakor kjerkoli drugje na daljnem vzhodu. Vzrok za ta njih korak je, ker vidijo, da tvorijo Filipini nekak ključ do ostalega otočja in ozemlja v Orientu, ne ključ za nje, marveč za zaveznice.

Strategična važnost Filipinov leži v tem, ker bo z izgubo tega otočja nekako odrezana ameriška pomoč glavnemu zavezniškemu oporišču v Orientu, britanski trdnjavi Singaporu. Glavna japonska ofenziva velja tej trdnjavi, vendar pa se točasno bijejo boji na točkah, ki omogočajo zaveznicam dohod do nje; in Filipini so ena teh točk.

V poštev je treba vzeti, da je dovoz ameriške pomoči že zdaj skrajno težaven. Do Havajev, kjer ima Amerika svoje prvo pomembnejše oporišče na Pacifiku, je od San Franciscosa celih 2.500 milj, in od Havajev do Filipinov je razdalja 5.000 milj; ta pot bi bila dolga celo brez vmesnih ovir, koliko bolj je otežkočena, ko so Japonci zasedli vmesne otoke Wake in Guam. Ako bi bili zdaj še Filipini izgubljeni, potem postane položaj za Singaporu tekorekoč nevzdržen in s tem bi bila najbrž zapečaten usoda vsega otočja tamkaj naokrog.

Razumljivo je zato, zakaj Japonci s tako srditostjo napadajo Filippine ter so vrgli proti njim take ogromne sile, da te daleč prekašajo brambove po moči. Kakor pa govorijo zadnja poročila, izdana tamkaj v tork, je bramba ameriške in filipinske armade tako učinkovita, da si niso Japonci tekem 24. ur osvojili niti ene pti nadaljnje zemlje.

NEMCI VRŽENI IZ JARKOV

Rusi jim ne dajo časa, da bi se zavarovali.

Moskva, Rusija. — Umik nazivje se neprestano nadaljuje, kakor se glase tukajšnja poročila, in zasledujoče ruske čete jim ne pustijo časa, da bi si kje ustanovili utrjeno linijo. Rusi so naleteli na odpor na nekaterih točkah, kjer so se nazivji zakopali v strelske jarkove ter se zavarovali z žično oviro, toda vrgli so jih iz vseh teh skrivališč. — List Pravda poroča, da je na južnem delu fronte več italijanskih divizij, ki pa občutno trpe vsled mraza, ker nimajo primerne obleke, in veliko število se jih predaja Rusom brez vsakih bojov.

JAPONCI IN RUSI SE VEDNO PRIJATELJI

Tokio, Japonska. — Načelnik japonskega informacijskega urada se je v ponedeljek izrazil napram časnikarjem, da se vodijo točasno v Rusiji s sovjetsko vlado pogajanja glede podaljšanja japonskih ribiškopravic ob sibirskem obrežju, ki potečejo z 31. decembra. Obenem je povdarjal tudi, da so odnosi med Japonci in Rusijo docela prijateljski in zadovoljivi za Japonsko. Ti odnosi temeljijo na nevtралnostnem paktu, sklenjenem med obema deželama v aprilu.

PO 24 MILJARD NA LETO ZA OROŽJE

New York, N. Y. — Eden članov produkcijskega urada se je v ponedeljek izrazil, da bo v par mesecih izdelovanje orožja v Zed. državah doseglo tako višino, da bo ta odgovarjala letni produkciji za 24 milijard dolarjev.

ŽENSKE UTEGNEJO REGISTRIRATI ZA VOJNO SLUŽBO

Washington, D. C. — V Zed. državah se utegne ustanoviti posebna ženska armada, imenovana prostovoljni ženski pomožni kor, ki bi vršila službo v zaledju ter s tem oprostila za dejansko bojno službo večje število vojaštva.

Predlog v tem smislu je bil že stavljen v poslanski zbornici, in sicer od neke ženske članice, namreč Edith N. Rogers iz Mass., in odobril ga je v ponedeljek s posebnim pismom tudi vojni tajnik Stimson. V predlogu je določeno, da bi te ženske pomožne sile opravljale službo uniformirane in bi dobile začetno plačo po \$21 na mesec, enako kakor vojakovinci. Podrejene bi bile direktno armadnemu poveljstvu.

V svojem pismu je Stimson omenil, da točasno sicer ni nikakega primanjkljaja moških vojaških moči, vendar pa bi bilo priporočljivo, da bi se pritegnile v službo tudi ženske, in sicer za taka dela, za katera so bolj sposobne kakor moški. Njih opravilo bi bilo po pisarnah, v kuhinjah, v laboratorijih, bolnicah in podobno. Kakor omenjeno, pa se imajo ti koristi sestaviti le iz prostovoljk.

Let This Be Your No. 1 Resolution for 1942

Help Defeat the Aggression by putting your savings regularly in U. S. Defense Bonds and Stamps.

Get Your Share of U. S. Defense BONDS - STAMPS

NAZVANILLO NAROČNIKOM Zaradi noveletnega praznika bo izostala petkova številka našega lista.

RUSIJA ZAHTEVA VRHOVNO Poveljstvo

London, Anglija. — Kakor se je izvedelo tukaj, bo sovjetska vlada kmalu prišla na dan s ponovno zahtevo, da se v Evropi otvori druga fronta proti Nemčiji, in sicer, da naj podvzame ofenzivno angleško in ameriško vojaštvo, da se na ta način stisne Nemčija od dveh strani. Pri tem priporočajo, da se izroči poveljstvo vseh sil, ki se bodo bojevale proti nazivju, v ene same roke in poveljnik naj bi bil kakor ruski general, češ, da bo Rusija v teh bojih itak glavna sila. Ta general bi dobil podobno oblast, kakor jo je imel maršal Foch v zadnji vojni. Svoje priporočilo, naj Amerika pošlje svoje čete v Evropo, utemeljujejo sovjeti s trditvijo, da ameriška vojna z Japonsko itak ni vojna med armadami, marveč le med mornariškimi in zračnimi silami, in bi torej lahko uporabila Amerika svoje vojaštvo v Evropi, posebno še, ko se je obvezala, da bo pomagala pri porazu Hitlerjevih sil.

UNIVERZE SKRAJŠUJEJO UČNO DOBO

New York, N. Y. — Razni kolegiji in univerze v vzhodnih državah so ukrenili, da skrajšajo učno dobo za svoje dijaštvo, da jo spravijo v sklad z vojnimi razmerami. Pri tem jim gre predvsem za to, da omogočijo dijakom končati študije pred 20. letom, ko bodo poklicani k vojakom. Deloma se bo to doseglo z odpravo polletnih počitnic. Tudi razne višje šole preurejajo svoj učni načrt v tem smislu.

CHURCHILL SE BO VRNIL V WASHINGTON

Ottawa, Ont. — Britanski min. predsednik Churchill je bil sprejel od tukajšnjega prebivalstva naravnost z viharnim navdušenjem, ko je prispel semkaj zadnji ponedeljek iz Washingtona. Stopil je še isti dan v konferenco s člani kanadske vlade, dočim je imel drugi dan govor pred parlamentom. Kakor se je poročalo, se namerava vrniti še ta teden v Washington za nadaljnje razgovore z Rooseveltom.

Rusija postane zaveznica demokracij

Sporazum se dosegel, da bodo Rusija, Anglija in Amerika enotno sodelovale. — Rusija opravi glavno delo proti Nemčiji. — Demokracije ji boste dajale pomoč.

KRATKE VESTI

London, Anglija. — Z Novim letom se je otvorila tukaj največja kampanja za zbiranje starega papirja, kar jih je še videla Anglija. Da se je vrnil tja iz Moskve britanski zun. minister Eden, kjer se je, kot se trdi, med njim in Stalinom dosegel popoln sporazum glede sodelovanja med Rusijo in Anglijo.

Washington, D. C. — Sovjetski poslanik Litvinov je imel v ponedeljek daljšo konferenco z državnim tajnikom Hullom, in sicer kmalu potem, ko se je iz Londona objavilo, da se je vrnil tja iz Moskve britanski zun. minister Eden, kjer se je, kot se trdi, med njim in Stalinom dosegel popoln sporazum glede sodelovanja med Rusijo in Anglijo.

Kaj sta Hull in Litvinov govorila, se ni objavilo, toda zelo je verjetno, da je Litvinov prejel od Stalina naročilo, naj obvesti ameriško vlado o sporazumu z Edenom, kar bi pomenilo, da velja ta sporazum tudi za Ameriko.

Na ta način bi postala Rusija pravomočna zaveznica Anglije in Amerike in zaveznica nemale vrednosti. Od nje se namreč pričakuje, da bo ne samo opravila glavno delo pri porazu Nemčije, marveč, da bo tudi aktivno sodelovala pri porazu Japonske. V dosegu teh dveh ciljev ste ji demokracije zavezniški pripravljene pomagati z vsake vrste vojnimi materijalom, ki ga imate na razpolago. O pomoči Rusiji v tem in v drugih ozirih se bodo vodile razprave, ko se vrne ta teden Churchill iz Kanade v Washington. Ni pa verjetno, da bi se Rusija spustila v vojno proti Japonski takoj, marveč šele po porazu Nemčije.

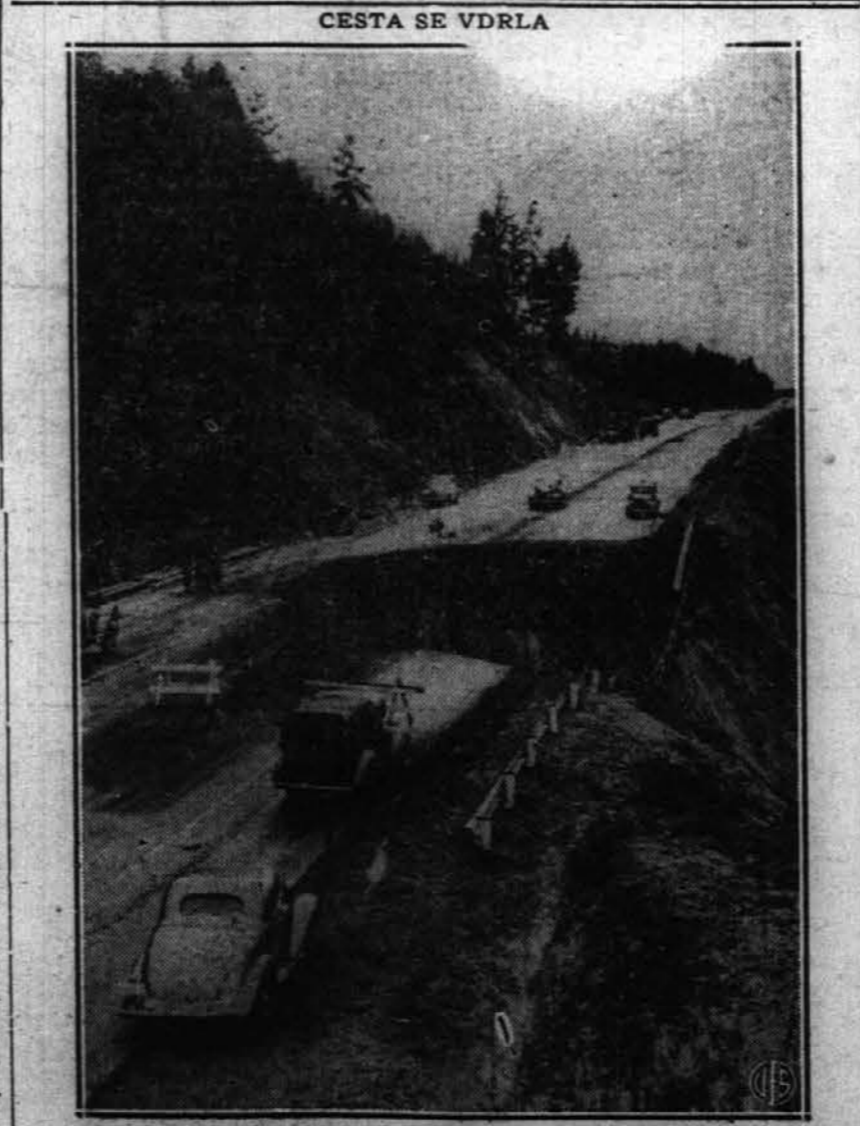
Washington, D. C. — Sovjetski poslanik Litvinov je imel v ponedeljek daljšo konferenco z državnim tajnikom Hullom, in sicer kmalu potem, ko se je iz Londona objavilo, da se je vrnil tja iz Moskve britanski zun. minister Eden, kjer se je, kot se trdi, med njim in Stalinom dosegel popoln sporazum glede sodelovanja med Rusijo in Anglijo.

Kaj sta Hull in Litvinov govorila, se ni objavilo, toda zelo je verjetno, da je Litvinov prejel od Stalina naročilo, naj obvesti ameriško vlado o sporazumu z Edenom, kar bi pomenilo, da velja ta sporazum tudi za Ameriko.

Na ta način bi postala Rusija pravomočna zaveznica Anglije in Amerike in zaveznica nemale vrednosti. Od nje se namreč pričakuje, da bo ne samo opravila glavno delo pri porazu Nemčije, marveč, da bo tudi aktivno sodelovala pri porazu Japonske. V dosegu teh dveh ciljev ste ji demokracije zavezniški pripravljene pomagati z vsake vrste vojnimi materijalom, ki ga imate na razpolago. O pomoči Rusiji v tem in v drugih ozirih se bodo vodile razprave, ko se vrne ta teden Churchill iz Kanade v Washington. Ni pa verjetno, da bi se Rusija spustila v vojno proti Japonski takoj, marveč šele po porazu Nemčije.

OBLEKO NAPRAVIJO NEGORLJIVO

Chicago, Ill. — Društvo ameriških kemikov je objavilo, da se je iznašla neka kemikalija, ki se tudi že izdeluje v večjih množinah, s katero je mogoče, napraviti obleko negorljivo. To bo dobro služilo zlasti za obleke delavcev, ki so zaposleni pri ognju.

Kakih 11 milj daleč od Seattle, Wash., je močno deževje tako razmočilo in razrahijalo zemljo, da se je ta vdrla pod široko cementno cesto ter pustila za seboj kakih 200 čevljev širok prepad, kakor se vidi na gornji sliki. Nezgoda je povzročila precejšnjo motnjo v prometu, ker je ta cesta glavna zveza med Seattle, Spokane in vzhodom.

Vesti o domovini

Jugoslavija je s svojo odločnostjo in junaško borbo silno mnogo prispevala k porazu, ki so ga nazivji doživeli v Rusiji in njene uporniške čete še vedno veliko koristijo zaveznikom.

Junaška dela Jugoslavije kot neporušno jamstvo. (NEW YORK HERALD TRIBUNE, 22. XII.)

Dve pomembni izjavi hrvatskega bana

New York, 18. decembra. (JCO) — Hrvatski Ban g. dr. Ivan Šubašić je ob 'vojni napovedi' 'Neodvisne Hrvatske Države' Zdrženim ameriškim državam dal ameriški poročevalni družbi 'Associated Press' sledečo izjavo:

'Hitlerju in Mussoliniju n. dovolj, da sta pohodila Jugoslavijo, temveč dan za dnem poskušata naše male narode teptati nanašajoč jim krivice in žalitve. Ves svet ve, da sta Hitler in Mussolini razdelila in za sedaj izbrisala z evropske karte Slovenijo in slovenski narod, vzhodni del Jugoslavije, Srbijo razdelila največji del med Madžare in Bolgare, a največji del Hrvatske; vzhodno obalo Jadrana ter zaledje te obale je vzela Italija. Iz ostankov na vzhodu so napravili Srbijo pod generalom Nedičem, v zahodnem delu Jugoslavije pa so napravili neko tako imenovano 'neodvisno državo' ki jo upravlja Pavelič, človek, ki je bil enajst let plačanec Mussolinija.

Ta kvizling ima samo toliko oblasti, kolikor je v tem vite-zom zločina potrebno, da se na telesu Hrvatske in Jugoslavije zadovolji pri vršenju svojih zločinov.

Hrvatski narod je kmetski narod, 80% njegovega prebivalstva, politično vzgojen in organiziran po bratih Radičih, a danes ga vodi dr. Vladimir Maček po načelih človečnosti, svobode in pravice, ki so bistveni temelji demokracije. Hrvatski narod je po teh načelih politično organiziran in stoji kakor skala pri svojih političnih voditeljih, a ti so:

Predsednik dr. Vladimir Maček, ki je sedaj v prisilnem taborišču v Gradcu, glavni tajnik te organizacije dr. Juraj Krnjevič, podpredsednik Kraljeve jugoslovanske vlade v Londonu, skupaj z dr. Jurajem Šutejem, ministrom financ v isti viadi in z mojo osebo, kot hrvatskim Banom. Mi vsi smo na teh položajih po izvolitvi hrvatskega naroda in na temelju ustave Kraljevine Jugoslavije, postavljeni pred to svetovno vojno, 26. avgusta 1. 1939.

Kadar je to znano, je Paveličeva vojna napoved velikim svetovnim demokracijam sveta v imenu tako imenovane 'neodvisne Hrvatske' dejanje kvizlinga, smešno in zločinsko. Smešno za velike demokracije, a zločinsko za čast mojega hrvatskega naroda.'

Ko se je marca s prevratom izročila oblast v Beogradu vladi, ki je bila trdno odločena upreti se osiščnim grožnjam in pritisku osišč, se bile nemške priprave na ostalih bojiščih malone končane. Nemške divizije so bile zbrane vzdolž turške meje; morali so jih vrniti in razporediti za napad na Jugoslavijo. Priprave za napad na Jugoslavijo so stale Nemčijo deset dni, pravi boji, ki so sledili na Balkanu, pa so pomenili izgubo štirih do šestih tednov. Namesto da bi neovirano korakal skozi Turčijo, je Hitler moral svojo delavnost v tej smeri omejiti. Ponesrečena vstaja v Iraku, ki so jo Angleži zadušili, je pokazala do česa bi moglo priti, če si Nemčija ne bi z boji morala utirati pot na jug skozi Jugoslavijo in Grčijo.

Zastoj nemških akcij v Rusiji je še bolj važen dogodek. Priznava se, da so vremenske razmere bile največjega pomena za obzročje nemških tankov in zmanjšanje koristnosti nemških zračnih sil. Če bi Hitler mogel napasti Rusijo maja namesto ob koncu junija, bi teh nekaj tednov toplega vremena in suhih cest moglo povzročiti padec Moskve. Torej je vse leto vreme, ki ga je jugoslovanski narod kupil za ceno surove in krute zasedbe, bilo neocenljive vrednosti za sedanje zavezniške Amerike v borbi proti osišču.

Ceprav premagana, je Jugoslavija nadaljevala borbo in tako dala pokorjenim narodom Evrope sijajen zgled, kako more mali in odločen narod bojevati se proti sovražnim silam v svoji zemlji. Naciji so bili prisiljeni pritegniti svoje čete z drugih bojišč, kjer so bile več kot potrebne in jih uporabiti pri prizadevanjih da zažude duh jugoslovanskega odpora. Ti načini ter strašenje, grožnje in teror, ki je z njimi Hitler aprila hotel doseči osvoboditev države brez krvi, so ostale neuspešne in Jugoslavija še naprej koristi zavezniški stvarni neobotavljajoč se s krvjo in trpljenjem svojega naroda, plačevati odpor, ki ji bo ostal

Zastoj nemških akcij v Rusiji je še bolj važen dogodek. Priznava se, da so vremenske razmere bile največjega pomena za obzročje nemških tankov in zmanjšanje koristnosti nemških zračnih sil. Če bi Hitler mogel napasti Rusijo maja namesto ob koncu junija, bi teh nekaj tednov toplega vremena in suhih cest moglo povzročiti padec Moskve. Torej je vse leto vreme, ki ga je jugoslovanski narod kupil za ceno surove in krute zasedbe, bilo neocenljive vrednosti za sedanje zavezniške Amerike v borbi proti osišču.

Ceprav premagana, je Jugoslavija nadaljevala borbo in tako dala pokorjenim narodom Evrope sijajen zgled, kako more mali in odločen narod bojevati se proti sovražnim silam v svoji zemlji. Naciji so bili prisiljeni pritegniti svoje čete z drugih bojišč, kjer so bile več kot potrebne in jih uporabiti pri prizadevanjih da zažude duh jugoslovanskega odpora. Ti načini ter strašenje, grožnje in teror, ki je z njimi Hitler aprila hotel doseči osvoboditev države brez krvi, so ostale neuspešne in Jugoslavija še naprej koristi zavezniški stvarni neobotavljajoč se s krvjo in trpljenjem svojega naroda, plačevati odpor, ki ji bo ostal

Ceprav premagana, je Jugoslavija nadaljevala borbo in tako dala pokorjenim narodom Evrope sijajen zgled, kako more mali in odločen narod bojevati se proti sovražnim silam v svoji zemlji. Naciji so bili prisiljeni pritegniti svoje čete z drugih bojišč, kjer so bile več kot potrebne in jih uporabiti pri prizadevanjih da zažude duh jugoslovanskega odpora. Ti načini ter strašenje, grožnje in teror, ki je z njimi Hitler aprila hotel doseči osvoboditev države brez krvi, so ostale neuspešne in Jugoslavija še naprej koristi zavezniški stvarni neobotavljajoč se s krvjo in trpljenjem svojega naroda, plačevati odpor, ki ji bo ostal

Ceprav premagana, je Jugoslavija nadaljevala borbo in tako dala pokorjenim narodom Evrope sijajen zgled, kako more mali in odločen narod bojevati se proti sovražnim silam v svoji zemlji. Naciji so bili prisiljeni pritegniti svoje čete z drugih bojišč, kjer so bile več kot potrebne in jih uporabiti pri prizadevanjih da zažude duh jugoslovanskega odpora. Ti načini ter strašenje, grožnje in teror, ki je z njimi Hitler aprila hotel doseči osvoboditev države brez krvi, so ostale neuspešne in Jugoslavija še naprej koristi zavezniški stvarni neobotavljajoč se s krvjo in trpljenjem svojega naroda, plačevati odpor, ki ji bo ostal

Najnovejšje vesti najdeto v dnevniku "Amer. Slovincu!"

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljki in dnevi po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telefon: CANAL 5544

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$7.00	For one year	\$7.00
Za pol leta	3.50	For half a year	3.50
Za četrt leta	2.00	For three months	2.00
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Ob novem letu

Novo leto je tukaj. V novem letu 1942 smo. To ni nobena senzacionalna novica. Pratique in koledarji so nam že celo leto kazale s svojimi tiskanimi meseci in dnevi, kedaj bo to novo leto nastopilo, kedaj, bo, kateri dan, itd. V tem oziru nič novega, nekaj kar vsako leto pride, kakor pride dan za vsako nočjo.

Ali vendar je za nas, vas in za ves svet novo leto nekaj važnega! Posebno še v tem tako silovito razburkanem času, v katerem živimo. V času, ko bije ves svet gigantsko borbo, kakoršne svet še ni videl, ko je na tehnični, ali dobi svet boljše bodočnost, ali pa mu je usoda določila kaj drugega. Mi upamo, da mu je prvo.

Leto 1942 bo gotovo v zgodovini sveta eno najvažnejših let. Skoro prav gotovo pade v tem letu odločitev v borbi med demokracijo in krutim totalitarizmom. Ta borba bo zahtevala od vseh nas velikih nepričakovanih žrtev. In mi vsi moramo biti pripravljeni na iste in jih sprejemati požrtvovalno v vseh ozirih. To je naša dolžnost. Kaj pa naj nam bo svet, če v njem zgubimo demokracijo in vse druge pridobitve, za katere je svet že toliko trpel in žrtvoval? Zato nobene žrtve nas ne smejo strašiti, ampak pripravljeno bodimo na vse, karkoli je nam namenjeno in mora priti. Po trdem delu in trdi borbi, bo prišel nov dan. Vžlja bo svetu nova jutranja zarja, ki ne bo oznanjevala krvavih dni, pač pa boljše in srečnejšo bodočnost. Toda te ne bo brez naših žrtev, to moramo pomniti in imeti stalno pred očmi.

Poleg tega, da je zdaj vsakega izmed nas prva in najnujnejša dolžnost borba za demokracijo, da zasigramo demokracijo in svobodo mesto in bodočnost za nadaljnje življenje, imamo pa še druge naloge. Posebno mi katoličani jih imamo! Ne pozabimo, da bodo v tem letu pred nami iste dolžnosti in iste naloge, kakor so bile pred nami v ravno minulem letu, in so bile pred nami vsa prejšnja leta, odkar so začeli prihajati v ta novi svet že naši prvi slovenski pionirji. Slovenstvo bo v Ameriki živelo, dokler bo živela med nami živa in močna slovenska zavest. Ta zavest mora biti taka, da zna za vzdrževanje slovenstva tudi žrtvovati če treba. Ne smemo biti samo sebični, češ, to in ono, kar je slovenskega med nami je nam potrebno samo toliko pa toliko časa, dokler kaj od tega imamo. Taka zavest je napačna, ker temelji na sebičnosti. Treba je take zavesti, da se zavedamo, da je vsak izmed nas poklican k žrtvovanju in delu za vse, kar je slovenskega med nami. Zavedati se moramo, da čim bolj se krčijo naše vrste, tem bolj je še vsak, ki ostane toliko bolj dolžan, da sodeluje in pomaga, da se slovenske ustanove, kakor društva, jednote, časopisi in druge take ustanove med nami vzdržijo. Kdor pozabi na to dolžnost, ali pa izbeguje pred njo brez res tehtnega vzroka, tak se ne more več imenovati dobrega zavednega Slovenca.

Mi katoliški Slovenci imamo pa poleg vsega še posebno dolžnost, da pazimo in delujemo na vso moč tudi na to, da svojim potomcem zapustimo poleg narodnosti tudi vero slovenskih očetov in mater. Kako pa storiti to? Vsak slovenski oče in mati naj pazita, da bodo njihovi sinovi in hčere v katoliškem društvu. V njihove hiše pa naj pazi, da bo prihajal le zdrav katoliški tisk.

Posebno moramo biti na straži zastopniki katoliškega tiska med nami. Nihče ne sme izbegavati pred delom in požrtvovalnostjo. To velja tudi vsem prijateljem katoliškega tiska! Končno vsak zaveden katoliški Slovenec, je poklican, kakor vojak na stražo za svoje katoliške liste. Kakor je dolžan vsak da stopi na obrambo za svojo domovino, tako veže dolžnost vsakega katoliškega Slovenca, da stoji na straži za vse, kar je njegovega slovenskega in katoliškega. V tem oziru ne smemo nikdar mivovati. Nikdar ne smemo reči, zdaj smo storili že dovolj zato, zdaj naj drugi, itd. Kdor tako ravna, je podoben vojaku, ki vrže puško v koruzo. Tak se umakne in napravi pristo pot nasprotniku, ki prav gotovo pride in zaseje svoj protiverski tisk.

Katoliški Slovenci moramo biti čuječi in oprezni. Posebno v takih le časih, ko sedaj, ko se tu in tam družijo

pri kakem skupnem delu katoliški in nekatoliški voditelji. Nasprotni agitatorji to takoj umetno izrabijo. Takoj se pojavijo na agitaciji okrog katoličanov in začno prilizne govoriti: zdaj smo vsi eno, zdaj delujemo skupaj in začno na ta način svoje protiverske liste usiljevati našim ljudem. Morda ni uspeh velik takoj, ali če le eno dušo ujamejo na svoje limance, je škoda velika! In če jo vjamejo, čigava krivda je? Naša in pred to odgovornostjo ne moremo izbegniti katoličani. Zato zastopniki in zastopnice katoliških listov, na vas je velika odgovornost. Vi ste poklicani, da vsak v svojem krogu narodu tolmačite take zadeve in jim pojasnujete, kaj je prav in kaj ni. Zato pogosto na agitacijo, bodite čuječi. Le na tak način bomo katoličani varovali svoje, drugače bomo nekega dne doživljali razočaranja. Le čuječ, odločen in pazljiv vojak se ne da nikdar presenetiti. Bodimo tudi mi vsi taki!

Ameriški katoliški Slovenci imamo lepo organiziran katoliški tisk. Pazimo da tak ostane, pa ne samo to, ampak da se bo jačil in širil. Ako bo v tem novem letu vsak izmed nas storil svojo dolžnost, bomo to dosegli. Pomagaj temu delu tudi ti, ki to čitaš!

V tem duhu pošiljamo vsem našim dragim naročnikom, prijateljem in znancem, posebno pa še vsem našim vrlim zastopnikom (cam) ter vsem našim dragim sotrudnikom prirčna novoletna voščila. Naj bo nam in vam vsem to novo leto res blagoslovljeno, srečno in uspešno! Dal Bog!

"Amerikanski Slovenec" stopa danes v enainpetdeseto leto zveste službe in dela za Slovence v Ameriki in v enainpetdeseti kličo svojim dragim slovenskim rojakom po Ameriki: Srečno novo leto!

VOŠČILO, ZAHVALA IN PROŠNJA

Vsem našim številnim marljivim dopisnikom (cam) pošiljamo potome te kolone prirčna in iskrena novoletna voščila. Vsem naj ljubi Bog novo leto 1942 obilno blagoslovi in vse naj nagradi posebno z ljubim zdravjem in zadovoljstvom, nje same in njihove družine! To so naša iskrena voščila, vsem dopisnikom (cam) in vsem naročnikom in prijateljem tega lista!

Ob novem letu je čas, ko ljudje delajo razne sklepe za bodočnost. Tudi mi pri listu smo naredili glede te kolone, ki prinaša zanimive dopise iz naših slovenskih naselbin nov sklep. Napraviti to kolono še bolj zanimivo. Kako? S tem, da bomo skušali zbirati najbolj zanimive vesti iz naših naselbin. To je pa mogoče le ob zvestem sodelovanju marljivih dopisnikov (ic) lista. Zato želimo, da bi vsi dosejani naši marljivi dopisniki še bolj pridno dopisovali in želimo, da se še novi prigrasijo. Vsa, ki čuti veselje do dopisovanja naj dopisuje v list. Večje naselbine, kjer so slovenske župnije, društva, itd. naj bi bile vsaj vsak teden po enkrat zastopane v tej koloni s kakim zanimivim dopisom. Manjše naselbine, kjer ni župnij, društev itd. pa vsaj po enkrat na mesec.

Kakšni naj bodo dopisi? Kratki pa jedrnat! Dolgovernih dopisov nihče ne ljubi. Nekateri dopisniki mislijo, da z dolgimi dopisi ustrezajo, pa se motijo. Najboljši dopisi so kratki, ki povedo novice iz naselbine in še kaj drugega. Zato raje bolj pogosto pisati, pa kratko, nego enkrat ali dvakrat na leto, pa ta-

krat zavzeti skoro polovico lista. Novice je treba pošiljati hitro, ne pa potem, ko so že stare. Poročati je treba listu takoj, kakor hitro se zgodi kaka reč. Za stare novice se nihče ne zanima.

Dopise je treba pisati razločno s črnolom in samo na eno stran papirja, ker tiskarji so navajeni, na rokopise, ki so pisani samo na eno stran. Kdor piše s pisalnim strojem, naj vedno pušča med vrsticami dvojni prostor (Double space), da uredniki lahko med vrstami pripišejo potrebne popravke.

Dopisniki, ki hočejo objave v gotovih številkih naj vedno pušča med vrsticami dvojni prostor (Double space), da uredniki lahko med vrstami pripišejo potrebne popravke. Dopisniki, ki hočejo objave v gotovih številkih naj vedno pušča med vrsticami dvojni prostor (Double space), da uredniki lahko med vrstami pripišejo potrebne popravke.

Skušajmo vsi imeti to pred očmi in obenem skušajmo sodelovati, da bo ta kolona zanimiva. Ta kolona ima novo glavo. Radio postaja je na sredi in iz nje lete iskre — vesti na vse kraje po Ameriki. Tja na zapad preko skalnatega gorovja, tja na vzhod do newyorških nebotičnikov, gori na sever in jug. Marljivi dopisniki lista so pa oni, ki na tej radio postaji oddajajo svoja poročila. Oglašajte se na tej postaji pogosto s svojimi novicami in povejte druge zanimivosti drugim po Ameriki. Ta radio postaja je naša, dragi ameriški Slovenci. Uporabljajte jo.

Za vsako sodelovanje vsem že

v naprej najlepša zahvala. Bog živi vse prijatelje Am. Slovenca. Korakajmo pogumno v novo leto 1942!

Uredništvo

KAJ NOVEGA MED ROJAKI V MRZLI MINNESOTI

Gilbert, Minn.

Nihče se ne oglasi iz našega prijaznega Gilberta, že od meseca julija ni nobenega glasu o nas, pa so novice in dogodki skoro vsaki dan. Vzrok bo to, ker vsakdo raje čita, kakor pa piše. Kljub temu sem se odločil prijeti za pero, da spravim na papir nekaj novic in dogodkov.

Prvo bom zapisal, da smo imeli dne 6. novembra mestne volitve. Mestni može so dali na razpolago občinstvu, da občinstvo odloči, kako se naj naš Gilbert za naprej imenuje ali vas (village) ali mesto (town). In občinstvo je volilo za mesto. — To je torej novica, da je sedaj Gilbert mesto in ne več kaka postranska vas. Potem smo imeli dne 2. decembra 1941 občinske volitve za mestni odbor, to je za župana in nadzornika. Zmagala sta Slovenca in sicer je bil za župana izvoljen rojak Anton J. Lap, za trustee pa Joseph Potočnik. Tako imamo sedaj v mestnem odboru kar pet Slovencev. To je tudi novica, da je prvi župan mesta Gilberta Slovenec Anton J. Lap.

Ker smo toliko zaostali s časopisnimi poročili in jih nismo dali v svet, moram poseči malo nazaj. — Dne 24. avgusta je bila pri nas "Jugoslav Convention". Iz vsake naselbine v železnem okrožju so prišle parade in vsaka, teh naselbin je imela kaj lepega za nam pokazati. Lahko rečem, da naša naselbina še ni doživela kaj takega, odkar obstoja. Ravno ti isti dan se tudi jaz imel pri sebi prijatelje iz New Dulutha, Minn. in sicer me je obiskal rojak in zastopnik Spchar s svojo družino. Izrazil se je, da se mu naš kraj in okolica prav dopadeta. Hvala za obisk Mr. in Mrs. Spchar!

Imeli smo pri nas tudi nekaj porok odkar je bil zadnji dopis iz naše naselbine v listu Amer. Slovenec in šestkrat nas je obiskala strašna koščena žena, ki nima oči ne ušes — blede smrt. Tako imamo šest novih grobov. — Težko je pisati zgodovino naših umrlih, pa vseeno naj list Amer. Slovenec ohrani njim mali spominček, saj so bili naši. — Dne 22. avgusta je odšel mož izpod moje strehe Jože Debevec, ki sem ga jaz osebno dobro poznal. Bil je siromak, a pravičen in je rad pomagal revežem. K sv. maši je hodil in molil je tudi, kakor tudi prejemal sv. zakramente po štiri krat na leto. V starosti življenja se mu je omračil um. Star je bil 81 let in se je obesil na drevo. Bilo je to zgoraj omenjenega dne okolu 3. ure popoldne. Iskali smo ga vse do 10. ure zvečer. Prosilii smo tudi mestno oblast, da ga je nam pomagala iskati. Naslednje jutro okolu 5. ure zjutraj so ga našli obesenega. Pokopan je bil 25. avgusta in le malo je bilo pogrebnikov, kakor bi se

poskrili, le jaz in moja družina ter trgovec Jožef Potočnik, ki ga tudi v življenju ni pozabil. Naj se ob tej priliki tudi zahvalim prijateljem pokojnega, ki so darovali za šest maš za dušo pokojnega! Hvala le pa pa tudi g. župniku Rev. F. Schweigerju za lepi pogreb! — Pokojni je bil doma iz vasi Skrile, fara Ig pri Ljubljani.

Dne 3. septembra je umrla Helena Juhant, stara 24 let. Bila je sirota. Imela je padavino in je siroto večkrat vrglo. Večkrat je prešla sv. zakramente. Zapušča starše, brate in sestre. Dne 10. oktobra je umrla mlada žena Franciška Indihar. Zapustila je mladega moža in enega otroka. Ona je veliko trpela za bolečinami v glavi, za katerimi je podlegla.

Dne 31. oktobra so umrli oče Samsa v visoki starosti. Omenjenega dne dopoldne so še vse opravili v hlevu pri živini. Ob 11. uri so prišli v hišo in pojamrali, da jim je slabo pri srcu, pa so se vlegli v postelj. Bili so prevideni s sv. zakramenti in kmalu v Gospodu zapali. Doma so bili z Notranjskega. Zapuščajo ženo in družino. — Dne 5. decembra je umrl Poljak z imenom Anton Miškovič. Mož je šel nekoliko na sprehod v gozd, ga bi spotoma dobil tudi kakega zajčka za potrebo, pa se ni tisti dan vrnil k svoji družini. Drugi dan je žena prosila, naj ji pomagajo iskati moža po gozdu. Prigodilo se je pa, da so ga našli v nedeljo 7. decembra nad domačim pokopališčem v gozdu mrtvega. Pri sebi v torbici je imel pa dva ustreljena zajčka. Zadel ga je v gozdu mrtvoud. Pokopan je bil 9. decembra.

Dne 12. decembra so umrli oče Jožef Babič. Dve leti so bili na smrt bolni in med tem časom večkrat prevideni s sv. zakramenti za umirajoče. So bili naročnik Amer. Slovenca mnogo let. Bili so tukajšnji stari naseljenci. Doma so bili iz Slovenije. — Citatelji Amer. Slovenca, spomnite se teh umrlih s kratko molitvijo. Odšli so od nas na drugi svet, naj jim bo Bog milostljiv!

Imeli smo tudi prireditev za našo faro in so g. župnik pohvalili, da je bilo lepo in da je dobro izpadlo. — Nadalje smo imeli na sveto noč veličastno polnočnico. Cerkev je bila za ta praznik okusno okrašena. Pri sv. mašah je bilo polno vernikov. Tako lahko zapišem, da smo Božič lepo praznovali.

Tudi bolnike imamo v naši fari. Med njimi je tudi moj sin Paul. — Bog daj vsem skorajšnje ljubo zdravje!

Se nekaj naj napišem od dela. — Po sosednjih naselbinah in tudi tukaj pri nas, so jih za božične praznike mnogo odslavili od dela po majnah. — Ubogi delavci, kako smo preganjani. Tako je tukaj. Kdor dela, dela v petek in svetek, nedeljo in ponedeljek, kdor pa "štapa", pa tudi vedno "štapa", teden za tednom, mesec za mesecem. Kje je tisto praktično razdeljeno, da bi vsak siromak prišel do koščeka kruha. — Pa, dovolj naj bo.

Kakor pa beremo po časopi-

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Lepo darilo

Euclid, O. — Na božični dan so se pri družini Mr. in Mrs. Edward Skvarca, na Abby Ave., ustavile vile rojenice in jim prinesle v dar krepkega sinka prvorojenca. Dekliško ime srečne matere je bilo Mary Jalen. — Castitke od prijateljev!

Mladinski koncert

Cleveland, O. — Tukajšnja mladina fare sv. Vida se pripravila za koncert, ki bi se imel vršiti že 4. januarja v Knausovi dvorani. Toda zaradi prireditve vojnih veteranov v SND dne 4. januarja, je ta mladinski koncert prestavljen na nedeljo 25. januarja. Kateri so si nabavili vstopnice za koncert 4. januarja, so jim vstopnice veljavne za nedeljo 25. januarja.

Iz West Pullmana

West Pullman, Ill. — Tukaj dobro poznani rojak Mr. Joe Janc, ki je že dolgo časa bolan in se mu je nekoliko izboljšalo, je zopet moral na bolniško postelj. — Prav tako je bil pred kakim mesecem jako bolan Mr. Tome, ki je pa sedaj že nekoliko boljši. — Obema žele prijatelji skorajšnjega okrevanja in trdnega zdravja. — M. G.

Odbor kulturnega vrta

Cleveland, O. — Uradniki Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu za leto 1942 so sledeči: Centralni odbor: preds. Anton Grdina, I. podpredsednik Mile Marinkovič, II. podpr. Andrej Slak, III. podpredsednica Mary Stanovnik, tajnik Jože Grdina, blagajničarka Marion Kuhar. Nadzorni odbor: Frances Ponikvar, Louise Pikš, Stanley Simič, John Milanović in Rose L. Erste. Odbor za slovensko sekcijo: predsednik John L. Mihelič, podpreds. Joseph Ponikvar, tajnik Frank M. Jakšič, blagajničarka Rose L. Erste; nadzorni odbor Rev. Bernard Ambrožič, OFM., Mary Mahne, Julia Brezovar, Mary Otoničar in Jože Grdina.

sih, je žalostno tam v naši domovini. Kako so rojaki preganjani, niti slovenske besede jim ne puste. Zato pa morami biti, dragi rojaki, hvaležni tem, ki nam nudijo naš slovenski tisk in ga moramo obdržati kolikor se da. Vidiše, v starem kraju tega nimajo, dasi bi radi imeli. Strašno je tepen naš slovenski narod. — Naš kralj in predsednik Roosevelt sta z nami za naš jezik in deželo, saj smo tudi mi narod, četudi smo majhni zato pa držimo to kar imamo in zavedajmo se svoje narodnosti in jezika.

H koncu želim še vsem naročnikom srečno blagoslovljeno Novo leto 1942!

Frank Ulčar

Sirite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

DIVJAŠTVO IN OMIKA (359)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

JUNGLE LIFE HAD CRACKED TOMMY'S VENER OF CIVILIZATION AND EXPOSED THE ANIMAL INSTINCTS THAT LURK IN HUMAN HEARTS.

NOW TOMMY FORESAW HIS DOOM, AND INSTINCTIVELY HE SANK HIS TEETH INTO THE APE'S THROAT.

BLOOD SPURRED, BANCHAK WEAKENED QUICKLY AND DIED; TOMMY WAS HORRIFIED AT THE BLOOD HE HAD SHED.

BUT IN THE SECRET RECESSES OF HIS HEART HE WAS PROUD THAT HE HAD ENGAGED IN MORTAL COMBAT--AND WON.

THE APES, HOWEVER, WERE SUSPICIOUS OF THE BOY'S ALLIANCE WITH THE LION. THEY GRUNTED ANGRILY.

Džungelsko življenje je v dečku ubilo omiko in razkrilo živalski nagon, ki spi v človeškem srcu.

Sedaj je Tommy videl svoj pogin. Nagonsko je zasadi svoje mlade zobe v opičji vrat.

Kri je pritekla. Banchak je začel kaj hitro pojemati. Tommyja je bilo groza krvi, ki jo je pretil.

Toda v skritem zatijju srca je bil ponosen na to kar je napravil in zmagal. — Opice so bile sanjlive na dečka z levom in so ježno mrmrale.

K 20-LETNICI SLOVENSKE PODP. DRUŽBE SV. MOHORJA

V nedeljo dne 4. januarja slavila Slovenska podporna družba sv. Mohorja dvajsetletnico svojega obstanka in ustanovitve. Ob tej priliki bo članstvo proslavilo jubilej svoje družbe s primernim programom. Ob pol 12. uri dopoldne bo v cerkvi sv. Stefana slovesna peta maša za žive in mrtve člane Družbe. Popoldne ob 2. uri bo slovesna seja. Zvečer pa bo jubilejna zabava. Najprvo bo govorniški program, ki se bo pričel ob 7. uri zvečer. Potem bo zabava in ples. To je uradno.

Kaj je pa o Slovenski podporni družbi sv. Mohorja še drugega za zapisati? O, mnogo! Ni to najstarejše slovensko podporno društvo v Chicagi, ampak po delu in aktivnosti pa je bilo in je še eno med prvimi. Slovenska podporna družba sv. Mohorja je na polju slovenskih katoliških bratstev in organizacij prvi Gibraltar. Posebno, če oglemdamo ob njenem jubileju nje- no delovanje z gledišča katoliških Slovencev v Chicagi. To društvo ni bilo ustanovljeno radi pomanjkanja društev. Društve je bilo v Chicagi tudi pred 20 leti več kot dovolj. Ampak kakšnih? Nad dve tretjine takih, ki so bili v rokah protiver- skih elementov. To se pravi, Slo- vencem je bilo odprtih dve tret- jini vrat protiverških društev, dočim katoliških le komaj ena tretjina. Logično, če je na eni in isti cesti dve tretjini več tr- govine ene vrste, kakor druge, ljudje zaidejo v iste, če se še tako pazijo. Tako je bilo tudi z društvom pred 20 leti. Protiverški elementi so bili od silne aktivni. Na vsakem vogalu so imeli svo- ja društva in vabili rojake v leta. Ko so jih pa enkrat imeli v svojih društvih, so jih spretno s tiskom in drugimi metodami spreobračali k svojim naukom. To je šlo lepo sistematično od rok in le previdni in modri niso sedli na njihove limance. Zato je bilo v tistem času potrebno tudi več katoliških društev. In eno tako je Slovenska podp. dr. sv. Mohorja, ki se je ustanovila pred 20 leti in dala svojim katoliško orijentiranim rojakom priliko do zavarovanja za bole- zen, pogrebne stroške in take podpore doma v lastnem sloven- skem katoliškem krogu. To je tisti vzrok, radi katerega se je ta družba ustanovila in v tem oziru je ta vrla dična družba napravila veliko dobrega. Lahko rečemo, da s svojim katoliškim stališčem in značajem, je ta družba marsikomu ohranila nje- govo versko prepričanje. Na podpornem polju pa je storila

tudi veliko dobrega v vseh ozirih. Njena statistika kaže da je S. P. D. sv. Mohorja izplačala nad \$37.000.00 bolniške podpore. Pro- grebnih stroškov nad \$26.000.00. In velike svote je ta vr- la družba prispevala tudi za cer- keve, za razne slovenske katoli- ške zavode, podpirala velikoduš- no katoliške publikacije in mno- go drugega storila. Tudi na po- lju dramatike je prejšnja leta ve- liko storila.

Izmed ustanovnikov so še ži- vi: Albin Zakrajšek, Leo Mla- dič, Jakob Turšič, John Jeirch, Alois Lustik, Andrew Muha, Anton Gregorich, Sr., Anton Kremesec, Math Kremesec, Pe- ter Prah, Andrew Glavach, Dr. Jos. E. Ursich, John Fale, st., Ewald Kremesec, Anton Kle- menčič, Math Turšič, Anton Stonich. — Umrli so pa že: John Petrovič, st., Frank Augustin, st., Miha Staniša, Anton Sinko- vec, John Verbišcar, Frank Merlak, Alois Duller in John Kosmach. — Vsem živim naše čestitke na družbenem jubileju, vsem pokojnim pa raj in pokoj!

Skupaj je umrlo v dvajsetih letih 63 članov in članic. Družba zdaj šteje 450 udov. To je le nekaj na kratko ome- njenega o S. P. D. sv. Mohorja. Natančno bo treba njeno zgodovino o priliki temeljito obdelati, ker resnično zasluži častno me- sto v zgodovini katoliških druš- tev in organizacij.

Iz razloga pravičnosti in so- lidarnosti med katoliškimi Slo- venci v Chicagi, naj bi se pro- slavila dvajsetletnice Slovenske podporne družbe sv. Mohorja v nedeljo pridružili vsi katoliški Slovenci, tudi če niso udje druž- be. Družba kot katoliška orga- nizacija je v vsaj meri zasluž- ka. Pokažimo, da smo solidarni, ka- dar katoliške ustanove obhajajo svoje važne jubileje, kakoršne- ga bo obhajala v nedeljo družba sv. Mohorja. Pokažimo javno, da smo ji hvaležni za njeno bratsko skrbstvo za katoliške Slovence, ki so včlanjeni v njej. Pokažimo javno, da nas napre- dek in rast družbe sv. Mohorja veseli in zanima in ga da spre- mljamo s prijaznimi simpatijami.

Slovenski podporni družbi sv. Mohorja pa ključno: Krepek naprej po začrtani poti, zbiraj se v naprej katoliške Slovence v svoj krog z istim skrbnim nane- nom, kakor si to začela pred 20 leti, da pomaga svojim rojakom v času bolezn, nezgod in nesreč, in da jim obenem oču- va njihovo slovensko vero, ki so jo prinesli verni Slovenci v Ameriko iz verne Slovenije! Rasti, širi se in napreduj!

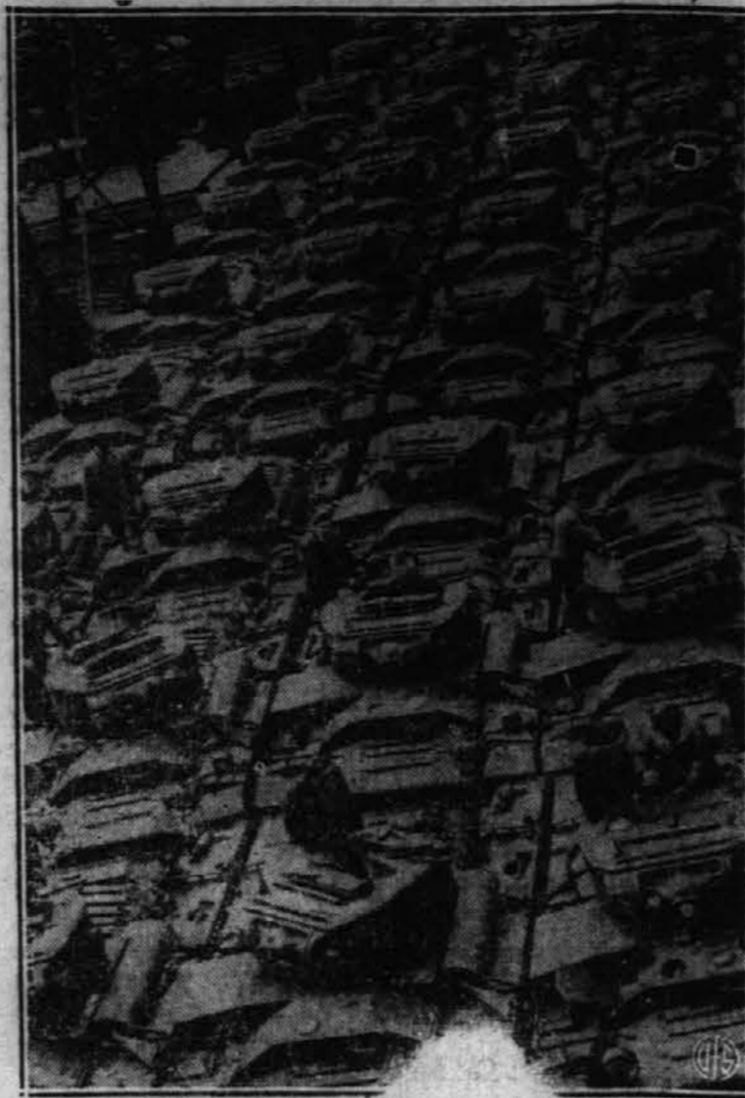
KAKŠNE VOJNE DOGODKE IMAMO PRIČAKOVATI V LETU 1942?

Ravno minulo leto 1941 je bilo v tej sedanji vojni že vedno nekako razvojno leto. Vojna se je doslej še le razvi- jala in ni prav do zadnjih dni dosegla glavnih svetovnih ve- lesil, vsaj ne na strani demo- kratičnega sveta ne. S zaple- tom v dejanski spopad glavne azijske velesile Japonske in glavne demokratične velesile Amerike se je je tisti zli krog, ki ga je dosledno pospeševal zahrbni Hitler objel s svoji- mi ognjenimi zubljimi vesoljni svet, obe polovici sveta, vzhod- no in zapadno poloblo.

Mnogi so mnenja, da bo še celo leto 1942 še vedno razvoj- no leto, in da de prihodnje je- seni še ne bodo sovražni tabo- ri razvili svojih strategij. Še le v letu 1943 bo začelo iti za od- ločitev med osiškimi in demp-

kratičnimi tabori. Do lanskega poletja 1941 je Hitler še vedno upal, da na- črti njegovega tihega marša- la Halderja, da je treba pazi- ti vedno na to, da se na en- krat ne vodi več, kakor le po- eno fronto in da se tako vsa- kega poedinega sovražnika zadavi posebej, ne bodo unesli. S temi načrti je Hitler najprvo uspel s zasedbo Avstrije, po- tem celo v Monakovem je uspel, ko je Chamberlaina in Daladiera nafarbal, da je za zapadno civilizacijo neobhod- no potrebno, da se pusti. Nem- čiji prosto roko v srednji Ev- ropi ra-či komunistične nevar- nosti na vzhodu. Uspeh je celo pozneje, da ob napadu na Poljsko je razdružil Anglijo in Francijo od Rusije in tako je- davil državo za državo, vsa-

MASE TANKOV

Dolge vrste tankov, ki stoje pred neko tovarno v kanadskem mestu Mon- trealu, pripravljeni, da bodo poslani v Anglijo in v Rusijo. Vsak stane okrog \$90.000.

ko posebej, danes to, drugo ju- tri. Mislil je celo, da bo zada- ti Rusijo, pri kateri se je ga končno le uračunal in ruska zima zdaj uči Hitlerja na svo- jih širnih planjavah, da je zima v Rusiji močnejša od Die- selnovih motorjev v aeropla- nih in tankih in da je ruska zi- ma tisti faktor, ki ga ne more- jo premagati ne nemški motor- ji, ne olje, ne gasolin, niti ne- toliko hvalisana nemška tehni- ka. Zda, ko kraljuje po širnih ruskih stepah zima s svojimi 30, 40 in še višjimi stopinja- mi mraza pod ničlo, so napa- di ruskih kozakov učinkovitej- ši od napadov ruskih tankov in areoplanov. Zda učijo ru- si kozaki nemške Heinete koz- je molitvice.

Leto 1942 bo odločilno le- to za Hitlerja v Rusiji. Dru- god, pa to leto ne zna poka- zati še tako naglih preobratov. Anglija je pripravljena in ni pripravljena. Združene države za vojno še niso pripravljene dovolj. Začetno vezbanje vojs- ke je še le v prvih razvojih. Izvesti je treba obširno mobi- lizacijo. Pomnožiti je treba do- skrajnosti produkcijo orožja, kar bo še zahtevalo časa. Za- to dokler ne pridemo do vsega tega je pričakovati le defen- zivno vojno. Celo težko bo vzdržati postojanke v Afriki, dasi zadnje tedne Angleži uspešno vodijo borbo v Libiji. Toda pozabiti ne smemo, da ima Hitler še močno udarno silo, s katero je treba računa- ti. Lahko še izvede huđe na- pade in jih tudi najbrže bo. Ne pozabimo, da Hitler je zdaj prevzel sam vrhovno vodstvo nemške vojske. Zda- je imel druge kozle, na katere je zvrčal odgovornosti za po- raze v Rusiji. Zda teh kozlov ne bo več, ampak bo Hitler sam tisti kozel, ki bo moral od- govarjati za poraze, če pride- jo. Zavedajoč se tega, bo Hit- ler pripravljen žrtvovati vse, da ustreže svojemuh pohlepu po slavi in časti. Gonil bo nem- ško vojsko v ogenj z vsem fan- natizmom in padali bodo še milijoni in milijoni.

Odločitev pa pade na ruskih stepah! Deloma je že padla. Kajti nemška vojska je že zgubila svoj glavni cvet lansko leto, ko je padlo od 4 do 6 mi- lijonov najsposobnejši mladih mož na ruskih poljanah, kjer zdaj gnijejo za barbarsko Hitlerjevo politiko. Nemška udarna moč ni več tista, kakor je bila še lanske spomladi, pa- jo naj vodi kdor hoče. Ruski kozaki jo bodo pa v teh naj- hujših zimskih mesecih še po- šteno reducirali. Rusija je po-

nevarnemu gadu previdno pu- li strupene zobe. Anglija, Ru- sija in Združene države mu jih bodo počasi populile. Glavno ulogo pri tej zobozdravniški operaciji pa vodi slovenska Ru- sija. Yes, Slovani bodo rešili ci- vilizacijo pred nemškim bar- barizmom in zmajem Hitler- jem! —n.

PROBLEM PRISELJENCA

VPRAŠANJE: Poročil sem se s tukaj rojeno Amerikan- ko l. 1920 in, kakor so nam rekli, je ona tedaj zgubila a- meriško državljanstvo vsled poroke z inozemcem. Sedaj sem slišal, da more ona po no- vem zakonu zopet pridobiti svoje ameriško državljanstvo in da potem moram sam posta- ti ameriški državljan brez prvega papirja. Ali je to res?

ODGOVOR: To je res, ako je Vaša žena živela od poroke naprej vedno v Združenih Dr- žavah. V takem slučaju ona je zopet Amerikanka, ali, predno se morejo pripoznati njene državljanske pravice, ona mo- ra biti zapriščena kot držav- ljanka. Dokazati mora seveda svoje rojstvo v Združenih Dr- žavah. Ko je to storila. Vi mo- rete zaprositi takoj za držav- ljanstvo, ne da bi imeli prvega papirja.

VPRAŠANJE: Prišel sem lani v Združene Države kot posetnik (visitor). Ko sem se prijavi na ameriškem konzula- tu radi vize, bil sem prsto- tiskan in registriran in so mi rekli, da mesec ali dva po svo- jem prihodu dobim od Wash- ingtona potrdilo o registraciji. Šest mesecev pa je minulo, in nisem še dobil ničesar.

ODGOVOR: Svetujemo Vam, da pišete pismo na na- slov: Chief, Alien Registration Division, Department of Jus- tice, Washington, D. C. Povej- te ime konzulata, kjer ste do- bil vizo in dan prihoda ter ime parnika.

Ali živite še vedno na oni a- dresi, ki ste jo prijavil konzula- tu? Ako ne, to more biti raz- log, zakaj niste dobil potrdi- la. Vsak inozemec, ki je pri- šel z Združene Države od 27. avgusta 1940 naprej, mora prijaviti svojo addresso registra- cijski oblasti tekem 30 dni po svojem prihodu, razun ako je ta addressa ista, ki je bila prijavi- ljenu na konzulatu. Kasneje pa mora inozemec, ki je bil pripuščten za stalno bivanje, prijaviti addresso le tedaj, ako se preseli. Kdor pa je tukaj le začasno mora prijavljati svoje addresso vsake tri mesece, naj še živi na isti addressi.

Listen to
PALANDECH'S
RADIO BROADCAST
Featuring a Program of
YUGOSLAV FOLK MUSIC
Every Saturday, 1 to 2 P. M.
STATION WHIP
1520 kilocycles (Top of the Dial)

POSTAL "OBERKOMMANDANT"

Hitler (na desni) je nedavno proglasil, da bo v naprej on sam, osebno, poveljeval nemškim armadarn. S tem je prevzel mesto generala von Brauchitscha, s katerim ga kaže gornja slika.

JUGOSLOVANSKI POMOŽNI ODBOR

Prispevki do 15. decembra 1941

Glavni blagajnik slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, Leo Jurjovec mi poroča, da so prispevki do 15. decembra narastli do vsote \$12.631.79. Zadržne poročilo, ki je bilo zaključeno z dnem 17. oktobra, je izkazovalo vsoto \$1.705.15. Po tem datumu so prispevali še sledeči:	
Društvo št. 35 ABZ.....	\$ 26.00
Frances Jalovec, Argo, Ill.....	6.00
Ant. Krapenc, Chicago, Ill.....	5.00
Društva KSKJ (Jos. Zalar).....	70.00
Salida, Colo. (od veselice).....	155.88
Sheboygan, Wis. JPO-SS št. 4.....	725.00
Ely, Minn. JPO-SS št. 6.....	1,454.30
Neimen., Marenisco, Mich.....	1.00
M. Simenc, Highland Pk, Ill.....	10.00
John Simenc, Chicago, Ill.....	5.00
Federacije ABZ (Ill. Wise & Ind.).....	25.00
Cleveland, O. JPO-SS št. 2.....	1,500.00
Poslano po Jos. Zalarju.....	20.10
Liberty Bell št. 70 ABZ.....	25.00
Fr. Oviyah, Chicago, Ill.....	2.00
Amerikanski Slovenec.....	63.06
Rock Springs, Wyo., JPO-SS št. 17.....	325.55
Butte, Mont. JPO-SS št. 11.....	125.55
Slovenic Publ. Co, New York, N. Y.....	95.00
Slovenska narodna podporna jednota.....	5,000.00
SNPJ društva po V. Cankarju.....	1,300.00
Skupno.....	\$12,631.79

Od skupne vsote so že odšteti stroški \$12.50 za premijo bla- gajnikove varščine, kar je bilo že poročano v prvem poročilu.

To je že lepa vsota. Kakor vi- dite so se ogasila mesta Salida, Colo., Sheboygan, Wis. in Ely, Minn., o zadnjih dveh mestih vam poročal, oziroma so sami poročali v detajlih. V Salidi, Colo. so naša slovenska društva napravila skupno veselico ter čisti preostanek iste poslali na glavnega blagajnika. Za njimi se je ogasila slovenska naselbina Cleveland, ki je poslala \$1,500.00. Potem je urednika A- merikanskega Slovenca G. J. Je- ritch postal \$63.06. Nato ste se oglasili naselbini Rock Springs, Wyo. in Butte, Mont., kakor ka- žejo številke. Tudi od časopisa Glas naroda je prišel prispevek. Največji prispevek je prišel od Slovenske narodne podporne jednote \$6,300.00. Obenem so darovali še posamezniki, društva KSKJ in federacija ABZ.

Hvala vsem in vsakemu.

Do 26. novembra so bili usta- novljeni še sledeči lokalni odbo- ri: Rock Springs, Wyo., št. 17, Barberton, Ohio št. 18, Aspen, Colo., št. 18 in Pueblo, Colo., št. 20.

Iz Butte-a, Mont. mi piše taj- nik JPO-SS lokalnega odbora št. 11, g. Ignac Oražem, da priredi- jo zopet veselico dne 4. januarja ter da bodo sklicali skupaj urad- nice društev za večjo agitacijo in nabiranje prispevkov. Posa- mezniki so bili sledeči, ki so že darovali:

Lousen Bros.....	\$15.00
August Mrvos.....	10.00
Društvo SSPZ št. 149.....	5.00
Društvo št. 105 ABZ.....	5.00
Mr. in Mrs. Charles Propp.....	5.00
Mr. in Mrs. Ignac Oražem.....	5.00
Mr. in Mrs. A. Leskovar, Sr.....	5.00
Društvo št. 190 ABZ.....	2.50
Mrs. John Malerich.....	2.50
Mrs. Mary Bencich.....	2.00
Mrs. Theresa Mihelich.....	2.00
Mr. in Mrs. J. Petritz.....	2.00

Mrs. Frank Jauk.....	2.00
Mrs. Mary Tomazich.....	1.25
Mrs. Mary Konda.....	1.00
Mr. in Mrs. Matt Otomicar.....	1.00
Mrs. Mary Stukel.....	1.00
Mrs. Frances Eltz.....	1.00
Mr. Frank Sever.....	1.00

Skupaj \$69.25
Iz Rock Springsa, Wyo. sem dobil pismo od tajnika tamka- jšnega lokalnega odbora, g. Jo- seph Gosarja, ki piše:

"Pošiljam vam poročilo o na- ši veselici, katero smo napravili v pomoč našemu narodu v Jugo- slaviji. Vršila se je 15. novem- bra.

Skupni dobiček od veselice.....\$277.05
Darovali so sledeči:
Društvo št. 122 KSKJ..... 25.00
Neimenovani..... 5.00
Rev. Albin Gnidovec..... 10.00
Pio Barp (Tirolec)..... 2.00
Fr. Kushland, Sr. Homedale, Idaho..... 3.00
Frank Grum..... 1.50
Mrs. Urban Taucher..... 2.00

Skupaj \$325.55
Z nabiranjem še nisimo pričeli, ker čakamo, kaj bodo napra- vila društva na glavnih letnih sejah. Hvala vsem, ki so kaj da- rovali, posebno pa godelcem, ku- haricam in Mr. Plemelu za lep program na odru."

Iz Jenny Lind, Arkansas sem sprejel pismo od rojaka Mike Pike-a, ki mi pošilja \$5.00, da naj jih izročim slovenski sekciji JPO.

Lokalni odbor št. 2 v Clevelandu se prav iskreno zahvalju- je osobju Glasbene matice, ki je ponovila opereto Cigan-Baron v korist Jugoslovanskega pomož- nega odbora. Skupnih prijem- kov je bilo \$1,765.55, a čisti do- biček je bil \$903.11. Zbor Ivan Cankar je priredil igro "Z vero v vstajenje". Skupnih dohodkov je bilo \$860.40, a preostanek je bil \$510.40, katerega se je odda- lo v blagajno lokalnega odbora JPO-SS. Hvala vsem in vsake- mu, delavcem in igralcem.

Glavni odbor Jugoslovanske- ga poomžnega odbora slovenske sekcije se prav toplo zahvaljuje vsem darovalcem v imenu trpe- čega slovenskega naroda v do- movini.

Janko N. Rogelj.

ZAHVALA

North Chicago, Ill.

Vsem rajinim sorodnikom, prijateljem (cam) in znancem se najlepše zahvaljujema za nama poslana božična voščila, kakor tudi najinim ožjim sosedom za vso pomoč, katero ste nama nu- dili v tem za naju žalostnem bo- žičju. Hvala lepa vsem za poslana cvetlice moji ženi v bolnišnico.

Obenem pa prosiva, da nama oprostite, ker so za letos izostala najina božična voščila. Vzrok, da vam nisva poslala božičnih voščil je, ker je bila moja žena operirana na slepiču, ravno en teden pred božičem, in s tem je bilo tako rekoč vse iz reda.

Naj bo s tem sporočano, da se zdravje moje žene vrača v po- polno zadovoljstvo.

Želiva vsem, srečno in zado- voljno novo leto 1942. (Ogl.)
John in Mary Zalar.

NE OSTANITE BREZ

"Baragove Pratique"

ZA LETO 1942.

Pratika je zanimiva in gre hitro izpod rok. Kdor se ne bo v prihodnjih par dnevih pomujal, bo najbrže ostal brez nje. Pratika stane samo:

30 centov

kar je poslati v gotovini, Money Ordru, ali pa v znam- kah po 3c. na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

"NA INDIJO"

Ruski spisal G. P. Danilevski
Preložil AL. Benkovič

— ZGODOVINSKI ROMAN —

Peter je hodil gorindol in mislil na pri-
znanje Garaginovo, na Dolgorukova,
Menšikova in druge nanovo odkrite kriv-
ce. Carja je žalostila tudi negovateljica
njegovih otrok — žena Katerinuška, s ka-
tero si je dopisoval tako pristržno. — "Ta-
ko je dolgčas brez vas," — ji je še pred
kratkim pisal s potovanja. — "Vreme se
je spremenilo, postalo je vetrovno in hlad-
no... Tako ste nas začarele, ve Evine
hčere! Pošljite nam v naši slabotnosti, da
podkrepimo starost, eno ali dve steklenici
tistega krepčila."

Sedaj je postalo drugače. Prenehale so
šale in zbadljivke. Car je z nevoljo spoz-
nal, da žena ščiti ničemnike, ki ne sluša-
jo njegove volje. Da, še več... Petrovo
oko je bilo že z gnevom izpregledalo Mon-
sa...

— Moj Bog! kdaj bo konec gorja in ne-
sreče? — je govoril Peter in se ustavil pri
oknu, ki je gledalo na Nevo.

Kar mu je živo stopilo pred oči pripo-
vedovanje Kasatkinovo o ponodu Bekovi-
čevem. Dolga vrsta garjevih velblodov
se vleče skozi paščavo pod težkimi tovari;
poleg njih izstradani, upehani, slabo oble-
čeni vojaki. Mrko, sivo nebo, oblaki vrtin-
častega prahu. Vse je že brez uma od žeje
in vročine. Napad divje tolpe je odbit...
Premagani sovražnik se okrepi vsled iz-
dajstva. Vojska je poklana, uničena...
Glave poveljnikov so razstavljene na dro-
govih.

Peter je stopil k mizi in prijel za pero.
Na steni se je v plapolanju topeče se vo-
ščenice črtala njegova kodrasta, tresoča
se glava.

Gagarinovo prošnjo je Peter rešil tako
le: "Bivši sibirski gubernator, ropar in
tat, knez Matvej Gagarin, je prosil pomilo-
ščenja na dosmrtno bivanje v samostanu.
To se ne zgodi. Za kazni in da drugim
ne bo za zgled — naj se tat takoj obesi za
dva meseca pred okni justičnega kole-
gija."

Vest o bližnji kazni se je bliskoma raz-
nesla po mestu.

V jutru 18. junija leta 1721. je ves Pe-
trograd vrel na Vasiljevski otok, kjer so
bile pred poslopjem dvanajstega kolegija
še razstavljene glave. Lopuhina, Kikina
in drugih, ki so bili kaznovani v pravdi
proti carjeviču Alekseju.

Tukaj so v prisotnosti carja, carice,
Menšikova, sodnikov in sorodnikov Ga-
garinovih, med njimi tudi njegovega si-
na, ki je bil ta dan zaradi prikrivanja
očetovega zaklada ponizhan v matroza, —
obesili na vislice bivšega sibirskega gu-
bernatorja.

Peter je ukazal, naj se vsi, med njimi
tudi Gagarinovi sorodniki, takoj po kazni
udeležijo posmrtnega obeda.

Vršilo se je popolno zasedanje in poje-
dina stalnega, carskega "toastnega kole-
gija". Na carjev ukaz so pred dvorcem
na odru sviral v črno oblečeni godci na
glasbilih, črno ovitih. Kakor po navadi so
z oken govorili dosti zdravic. Na cariči-
nem travniku so streljali s topovi. Ko je
po končani pojedini med drugimi povab-
ljeni car ugledal tudi Kasatkina, je opo-
zoril nanj Menšikova.

— Kakšne vislice pa naj zate pripra-
vim? — je rekel Daniliču.

Menšikov je ostrmel.
— Moli za obešenega tatu, — je prista-
vil Peter, — in vprašaj tega le, ki je sam

ostal živ od Bekovičevega oddelka, kaj so
oni trpeli in prestali.

Kasatkin je za zvesto službovanje in
trpljenje v ujetništvu dobil dovoljenje, da
sme oditi v zanemarjeno očetovo vas, ka-
mor je tudi odšel z ženo in sinom.

— Ko se okrepimo, zgradimo brodovje,
— mu je rekel car pri slovesu. — Najprej
pa — mislimo na Perzijo, potem pa, spo-
minjajoč se tega, kar se je zgodilo, tudi
naprej...

Kasatkin ni bil prisoten, ko so usmrtili
Gagarina. Pred odhodom iz Petrograda
se je na ladji peljal po mestu mimo no-
ve borze, pogledal na breg in nehote stre-
petal.

Na tramu med visokimi stebri je visel
suh stavec majhne rasti. Obešencev obraz
je bil, kakor navadno, zakrit s platnom;
na nogah je imel ruske, okrogle škornje;
izpod mrtvaškega prta se je videl pred-
pisani, z našivi okrašeni gubernatorski
kaftan.

Doma na posestvu je zvedel Kasatkin,
da je vrv, na kateri je visel Gagarin, pre-
gnila in da je truplo padlo doli. Knezovi
sorodniki in prijatelji so prosili, da bi ga
smeli pokopati. Peter pa je izdal ukaz:
"Dokler čas ne poteče, naj se obesi na ve-
rigo."

Minila so leta, desetletja, stoletja.

Rod Kasatkinov je dolgo cvetel na ded-
nih posestvih. Poročila o Alekseju Iljiču
so se kot sveta hranila med njegovimi po-
tomci. Še v tem stoletju so se v neki mos-
kovski hiši, ki je bila last njegovih potom-
cev, lahko videle jako zadete slike njega
in Dunje, slikane po njegovi vrnitvi s per-
zijskega pohoda, kjer se je po zanesljivih
poročilih vpricho Petra odlikoval pri za-
vzetju Derbenta.

Rod kneza Čerkaskega, ki je prejšnje-
mu stoletju dal prislovico — "poginil je
kot Bekovič" — živi v Rusiji sedaj še v
osebah dveh njegovih prapravnukov.

Iz morja rešeni njegov mlajši sin je
umrl na koncu carstvomvanja Jekaterine
II. kot brigadir. Vnučinja njegovega sta-
rejšega sina je bila sloveča krasotica. V
njej se je kazala azijska kri dedova. Po
svoji lepoti sloveči ljubljenc Jekaterine
Dmitrijevič Mamonov je na vrhuncu svoje
sreče in moči srečal mlado kneginjo in se
strastno zaljubil vanjo. Po burnih prizo-
rih ljubosumja in raznih zaprekah, celo
potem, ko so ga bili razglasili za blazne-
ga, je ostavil osupli in nasprotujoči mu
dvor ter se oženil z njo, ki jo je tako
strastno ljubil.

Znani poizkus indijskega pohoda carja
Pavla se ni dovršil vsled njegove smrti.
Platov, čakajoč Napoleonovega oddelka,
ki je bil z njim zvezan, je svoje polke že
peljal v Kaspijo.

H kronanju carjev Aleksandra I. in
Nikolaja I. so iz Kabardije prišli v Mos-
kvo tudi knezi Čerkaski. Prišli so v kras-
ni opravi s spremstvom, dragim orožjem
in na krasnih konjih ter vzbujali splošno
zanimanje Moskve, tako, da se je utrdila
vera, da bo de spomin njih prednika, Be-
koviča Čerkaskega, maščevan prej ali po-
zneje.

(Dalje prih.)

Sirite in priporočajte list
"Amerikanski Slovenec!"

S prijateljem po svetu

Dober zanimiv list, ki daje pouk, je najboljši človekov prijatelj. Do-
ber list bogati človekovo znanje. Dober zanimiv list dela vam tova-
rištvo ob dolgih zinskih večerih. Tak list bote imeli, če si naročite
družinski mesečnik

NOVI SVET 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois
STANE LETNO SAMO \$2.00 — NAROČITE SI GA SE DANES!

INDIJA UTEGNE OPUSTITI PACIFIZEM

New Welhi, Indija. — Vse-
indijski kongres namerava o-
pustiti svojo tradicionalno mi-
roljubno politiko, katero za-
govarja Gandhi in utegne so-
delovati z Britanci v sedanji
vojni. To se je izvedelo zad-
nji ponedeljek, ko so prišla
poročila, da se v kongresu vr-
ši točasno vroča borba med
pacifisti in med zagovorniki
sodelovanja v vojni, in, da
zadnja struja zadobiva čimda-
lje večjo nadmoč zaradi tega,
ker se je približala vojna zdaj-
tik pred vrata Indije. Ako bo
struja pacifistov podlegla, po-
tem bo nje voditelj Gandhi
bržkone resigniral z načelstva
stranke.

KROJAČI V NEMČIJI ZAPOSLjeni

London, Anglija. — Neka-
vest, ki je prispela semkaj pre-
ko Stockholma, pripoveduje,
da so krojači po Nemčiji za-
posleni noč in dan, da prede-
lavajo za armado razne kose

obleke, ki so jo potom zbirki
nakolektali od civilnega prebi-
valstva širom Nemčije. Med
nakolektanimi stvarmi so ko-
žuhi, klobuki, volnene jopice,
itd., kar bo zdaj prekrjeno
za vojaško uporabo.

PROTESTANTI ODPRAV- LJAJO NEMŠČINO V CERKVI

Orange, Cal. — Dve naj-
večji luteranski cerkvi v južni
Kaliforniji ste zadnji ponedel-
jek objavili, da boste odpravi-
li nemški jezik pri bogoslužju.

UMETNINE SE SPRAVLJA- JO NA VARNO

Colorado Springs, Colo. —
Tukajšnje umetniško središče
je prešlo iz Kalifornije več
zabojev dragocenih slik, da
bodo tukaj spravljene na var-
no, dokler traja vojna. Mesto,
iz katerega je prispela pošil-
ka, ni navedeno, a izvedelo se
je, da so tudi iz raznih drugih
mest ob zapadni obali prišle
poizvedbe, ali bi se lahko
poslale umetnine semkaj.

WHAT TO DO IN AN AIR RAID

OFFICIAL—BY THE U. S. OFFICE OF CIVILIAN DEFENSE

A. LIE DOWN

If bombs start to fall near you, lie down. You will feel the
blast least that way, escape fragments or splinters.

The safest place is under a good stout table—the stronger
the legs the better.

A mattress under a table combines comfort with safety.
The enemy may use explosive bombs or incendiary bombs,
or both. In incendiaries are used, it's more important to deal
with them than to be safe from blast. So defeat the incendiary
with a spray (never a splash or stream) of water, than go back
to safety under a table in a refuge room.

Most raids will likely be over in your immediate neighbor-
hood in a short time. However, stay under cover till the "call
clear" is sounded.

Know your raid alarms. Know the "All clear". Official news
of these will come to you from your Air Raid Warden. Don't be-
lieve rumors. Watch this paper for air raid alarms description.
Ask the warden when he comes.

Should your house be hit, keep cool. Answer tappings from
rescue crews if you are trapped. (You most likely won't be either
hit or trapped, but if you are, you can depend on rescue squads
to go after you). Again — keep cool, and wait. Don't yell after
you hear them coming to you, unless they tell you to. Keep cool.
Just keeping cool hurts the enemy more than anything else
you can do. Keep calm. Stay home. Put out the lights. Lie down.

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače nad-
vse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo
naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c
stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki
je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikan-
skega Slovenca" pred desetimi leti, katerih ima-
mo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je
Spominsko knjigo od 40 letnice in se- 75c
danjo Zlato knjigo, obe za samo

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk:

Ko se je nebo za Nemce tam
pri Rostovu stemnilo in nekaj
ni šlo več z blicanjem in so
bolj blicali nazaj, se je oglašil
v Parizu Francoz Chardone,
po nemški komandi seve, da
Nemčija nikakor ne misli na
uničenje angleškega imperija,
ker le proti vzhodu hoče svoj
"red". Tudi zapadne države
ne misli obdržati in vse bo da-
la nazaj. To je za poteštane
Francoze prijetna muzika, ko
so vse zafučkali in le leteli.
Slovani naj pri tem grejo za-
bam pet, in dosti večakj Fran-
cozom za Slovane nikoli ni bi-
lo, ako ni bilo kaj za franco-
ski žakelj. To je naročeno iz
Berlina, pa ugaja tudi v Pa-
rizu.

Stvar je značilna, ker Ber-
lin postane takoj vrlo pohle-
ven, ako ne gre vse "po nar-
tu". Ko je zdaj Japonec nasto-
pil in je vse polno zmag, je
Berlin zopet pozabil na po-
hlevnost in odpira usta do u-
šes. Upajmo, da tudi japonske
korajže zmanjka in pohlevno-
sti bo zopet na koše.

Tudi socialistični nemški
krogi, kolikor jih je v inozem-
stvu, silno poudarjajo — demo-
kracijo in bratstvo. Slovenski
socialisti brez nemških še kih-
niti ne morejo, in so enako pol-
ni ognja za isto demokracijo in
bratstvo. Na sebi je to pravil-
no, ampak z bratstvom bi bilo
mršavo, ako bo odvisno od
nemških "bratov". Poznamo
se. Dokler je sila, je vse brat-
ovsko, če pa sila jenja, pa iz-
gine tudi bratovstvo in je vse
le "tajč" tudi v socialističnih
nemških krogih.

Slovan mora imeti v svojih
zadevah besedo, potem bo
prav povedano.

Ko sem videl prvo poročilo,
kako je bilo tam na Hawaju,
mi je prišla hudomušna misel,
da so morali Amerikanci pun-
ce sukati, ko bi bili morali sta-
ti pri kanonih in sukati puške.
Siten si, ker si star.

Ampak takoj drugi dan pa
sem videl, da so take grde mi-
sli morale rojiti še drugim po
glavah. Senator Dingell je zah-
teval preiskavo zoper štiri ge-
nerale, in senator Vincent je
rekel, "that someone respon-

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9.
zjutraj do 8:30 zvečer.

sible for Hawaii's defense was
asleep".

Treba se bo malo bolj "spo-
drecati", kakor pravijo ženske,
ali malo bolj zavihati rokave,
kakor pravijo moški, če noče-
mo doživeti, da bi Japonc nam
prevrnil lonc.

Amerika. Hm: Hitler je re-
kel, da je Amerika svetu dala
le nekaj judovske bagaže.
Usta do ušes, ampak tiste ba-
gaže pa je tudi precej. Ameri-
ka je dežela nasprotij. Po 50
letih vrne nekdo cent, ki ga je
ukradel, ampak za milijone je
oguljufal in niti zmeni se ne.
Res naletiš na Juda pri vsak-
nem koraku, in morda je vse
še bolj v judovskih rokah, ka-
kor tam v "belem" Zagrebu,
ampak prav veliko dobre svo-
bode in še marsičesa tudi ima
ta Amerika, tako da bi priro-
mal sem sam Hitler ali Musso,
ako bi vrata bila odprta, prav
gotovo pa do zadnjega vsak
Nemec in Italijan, dasi bodo
jutri gospodarji sveta, in pri
Japončih je isto.

Dalje pravim in trdim, da
imamo Amerikanci še nekaj
sreče, ne te dni ravno na voj-
nem polju, počakajmo kaj
sreče pa imamo precej kaj
drugje. Saj poznate, kakšna
mešanica smo. Kolikor smo bi-
li dozdaj udeleženi na vojni,
je bilo vse precej zmešano.
Eden sem, drugi tja. Recimo,
da bi bile razmere privedle do
tega, da bi bila morala Ame-
rika (senat) napovedati komu
vojsko, kakor se je dogodilo
pri zadnji svetovni vojni. Tež-
ko bi bilo do kaj takega prišlo,
in če bi bilo nekaj pritiska, bo-
gami, brez neke revolucije bi
ne šlo. Vojska je nesreča, am-
pak srečo smo imeli, srečo
namreč, ker nas je najprej Ja-
ponec stoknil pod nos in nam
napovedal mejdan, in zdaj sta
prišli še Nemčija in Italija in
nam napovedali borbo. Prika-
zala se je naravnost uzorna e-
notost v amerikanski javnosti.
To je prav pasja sreča pri vsi
nesreči. In ker Amerika pri
vseh slabih straneh ni tako od-
nič, in je z Rusijo vse slovan-
stvo vsaj v mišljenju na ame-
rikanski strani, bomo zavihali
rokave in se spodrecali, da pri-
de do malo drugačnega "re-
da", ne Hitlerjevega, Mussoli-
nijevega ali japonskega, ki je
le "smuk po njo, v žakelj z
rjo". Hail America!

AMERIKANSKI SLOVENEK

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in naj-
starejšo jugoslovansko Ra-
dio uro od 9. do 10. ure do-
poldne na WGES postaji,
1360 kilocycles.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči.
Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

Nove plačilne knjižice

ZA DRUŠTVA K. S. K. J.

Trpežne vezane v platno, narejene za 12 let. Velikost 4 1/2 x 3
inčev, primerna velikost za žep. Tiskane na dobrem pisnemem
papirju s pivniki, po kakoršnih društvu vedno poprašujejo. Na
platnice pride tiskano ime društva, ki jih naroči.

50 knjižic...\$8.50 — 100 knjižic...\$13.75

Pri višjih naročilih dodaten popust.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois